

IZVJEŠTAJ O RADU ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT ZA 2024. GODINU

1 .Uvod

Ovim izvještajem o radu Županijske udruge slijepih Split, predstaviti ćemo vam ukratko aktivnosti, događanja i cijelokupno djelovanje udruge. Kako se udruga financira iz projekata i svoje funkcioniranje može zahvaliti uspješnom provedbom projekata, započinjemo baš s njima. Svaki pojedini projekt je opisan, njegova svrha, rezultati i iznosi koji su odobreni. Slijedi izvještaj o videoj assistenciji kao socijalnoj usluzi koja je kao takva u 2024. godini začeta. Nakon toga uslijediti će promidžba i vidljivost kao jedna od krucijalnih aktivnosti za uspješan rad udruge. Izvještavamo o medijskim istupima, web stranici udruge, djelovanju na društvenim mrežama i načinima internog izvještavanja o aktivnostima udruge. Udruga kontinuirano prikuplja finansijska sredstva uz pomoć donacija, kupuje pomagala te ista donira svojim članovima kako bi im se olakšao svakodnevni život. U poglavlju vezanom za donacije za članove moći ćete pronaći podatak koliko je pomagala podijeljeno i njihova ukupna vrijednost te broj i vrijednost bonova za hranu. Zapošljavanje slijepih osoba se nalazi na vrhu prioriteta udruge. U 2024. udruga je zapošljavala slijepu osobu. Broj zaposlenika udruge polagano raste. Ovisno o periodu u godini njihov broj se mijenja ali nije padaо ispod 20 zaposlenika, nakon što je zaposleno 15 gerontodomaćica. Kako bi zaposlenici razvijali svoja znanja i vještine i time jačali kapacitete udruge, odlazili su na različite edukacije u svrhu jačanja kompetencija. Isto tako članovi su imali organizirane edukacije, kako u prostorijama udruge tako i izvan nje te su predstavljali udrugu na raznim aktivnostima. Udruga u svojim prostorijama organizira brojne aktivnosti za članove te su one podrobnije predstavljene u ovom izvještaju. Važno je širiti područje djelovanja, vođena time u 2024. godini udruga je uspostavila nove suradnje s drugim organizacijama. Tradicionalno su se održala dva izleta, jedan jednodnevni i jedan višednevni. Kao i svake godine udruga obilježava pojedine dane. To je ponajprije Međunarodni dan bijelog štapa 15.listopada i blagdan Sv. Lucije, uz to su nam se potkrali još neki, ali ništa manje važni događaji. Pristupačnost grada za slijepu osobu je vječna i nezaobilazna tema u svakoj kalendarskoj godini. Naši volonteri čiji rad neizmјerno cijenimo i ove godine su marljivo radili te su dvije volonterke dobiti i priznanje za svoje volontiranje. Donacije su neizostavne u djelovanju udruge te udruga komunicira sa svojim donatorima i zahvalna im je na svakom

doprinosu. Kao šlag na torti, ostavili smo predavanja o životu slijepih osoba koja predstavnici udruge kontinuirano provode u svrhu edukacije građana o životu slijepih osoba.

2. Projekti udruge u 2024. godini.

Udruga svoje poslovanje osigurava projektnim financiranjem udruga koje osigurava prijavama na brojne natječaje s pomno napisanim projektnim prijedlozima koji se boduju od strane Komisije za odabir projektnih prijedloga koji će biti odabrani za financiranje. Udruga svoje projektne prijedloge može prijaviti samo na one natječaje koje se odnose na organizacije civilnog društva te mora zadovoljiti sve potrebne uvjete koji se navode u natječajima. Projektni prijedlog mora sadržavati opisni i finansijski segment, plus dodatnu dokumentaciju. Opisni dio projektnog prijedloga sadrži podatke o organizaciji koja prijavljuje projektni prijedlog, podatke o partnerima, opis dosadašnjih iskustava o provedbi organizacije sličnih aktivnosti, nazivu projekta, vremenskom trajanju projekta, detaljnem opisu projekta i aktivnosti, ciljevima, ciljanim skupinama koji moraju biti podijeljeni na skupine po dobi spolu i slično, rezultatima koji se planiraju postići, vrednovanju projekta, promidžba i vidljivost i o održivosti projekta. Finansijski dio se sastoji od proračuna u sklopu kojega se moraju predvidjeti troškovi provedbe projekta koji se moraju slagati s opisnim dijelom. Dodatna dokumentacija može sadržavati izjavu o namjeri zapošljavanja, izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja, potvrdu o nepostojanju dugovanja i brojna druga dodatna dokumentacija. Natječaji najčešće budu raspisani na period od mjesec dana. Zakašnjele i nepotpune prijave ne uzimaju se u razmatranje. Priprema projektnog prijedloga zahtjeva kreativnost i strateško planiranje, sukladno raspoloživim kapacitetima i mogućnostima svake pojedine organizacije. Provedba projekata sadrži projektne cikluse, različite aktivnosti u sklopu projekta i periodična izvještavanja koja se dostavljaju ugovornom tijelu na propisanim obrascima, sukladno ugovorima o dodjeli finansijskih sredstava.

Udruga je uspješno provela 22 projekta kojima je obuhvaćeno preko 150 korisnika: a) počnimo s projektima koje su financirale jedinice lokalne i regionalne samouprave:

1. Socijalna integracija slijepih u gradu Omišu, projekt je financirao Grad Omiš u iznosu od 2.000,00 EUR. Projektnim sredstvima su kupljena pomagala za članove s područja Omiša, projektnim sredstvima donirane su dvije govorne kuhinjske vase Vivianne, dva govorna tlakomjera i jedan Colorino čitač boja, ostatak finansijskih sredstava je utrošen za financiranje poslovanja udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2024.
2. Program integracije slijepih osoba s područja grada Trogira II, financirao je Grad Trogir u iznosu od 3.000,00 EUR. Projektnim sredstvima je donirana jedna govorna kuhinjska vaga Vivianne i jedna govorna osobna vaga Happy Day. Ostala finansijska sredstva su financirala poslovanje udruge. Projekt se provodio u razdoblju od 01.01. do 31.12.2024.
3. Program socijalne integracije slijepih na području grada Kaštela IV kojeg je financirao Grad Kaštela u iznosu od 3.500,00 EUR. Iz

navedenih sredstava je nabavljen i doniran laptop za slijepu studenticu koja živi u Kaštelima, ostatak finansijskih sredstava je utrošen na sufinanciranje poslovanja udruge. Projekt se provodio u razdoblju od 01.01. do 31.12.2024.

4. Program socijalne integracije slijepih osoba s područja općine Podstrana II kojeg je financirala Općina Podstrana u iznosu 2.500,00 EUR. Projektnim sredstvima je kupljen i doniran mobitel za slijepu učenicu osnovne škole, preostala finansijska sredstva su utrošena za financiranje poslovanja udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2024.
5. Socijalna integracija slijepih u gradu Splitu III financiran os strane Grada Splita u iznosu od 1.500,00 EUR. Iz navedenih sredstava donirana su dva govorna tlakomjera za dva člana s područja grada Splita. Preostala sredstva su utrošena za poslovanje udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2024.
6. Putujmo i istražujmo je još jedan odobreni projekt Grada Splita težak 3.000,00 EUR. Projektnim sredstvima je sufinanciran višednevni izlet za članove u Mostar. Projekt se provodio 12 mjeseci od 01.01. do 31.12.2024.
7. Socijalna integracija slijepih osoba je još jedan projekt, ovaj put financiran od strane Grada Makarske u iznosu 1.000,00 EUR. Polovica iznosa je utrošena za kupnju mobitela za slijepu studenticu s područja Makarske, a druga polovica finansijskih sredstava je utrošena za sufinanciranje rada udruge. I ovaj se projekt provodio od 01.01. do 31.12.2024.
8. Socijalna integracija slijepih osoba na području SDŽ koji je financirala Splitsko-dalmatinska županija u iznosu od 2.000,00 EUR. Projektom je nabavljen i doniran jedan govorni mobitel za slike BlindShell Clasic 2 za člana udruge koji živi na području Komiže. Ostatak finansijskih sredstava je utrošen za sufinanciranje rada udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2024.
9. Unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba u gradu Solinu II, istog je financirao Grad Solin u iznosu od 1100 EUR. Finansijskim sredstvima donirana su dva tlakomjera za dvoje članova s područja Solina, a preostala finansijska sredstva su utrošena za sufinanciranje poslovanja udruge. Ovaj je projekt također proveden u periodu od 01.01. do 31.12.2024.
10. Program socijalne integracije slijepih osoba s područja grada Sinja III financiran od strane Grada Sinja u iznosu od 700,00 EUR. Sva dodijeljena sredstva su utrošena na kupnju pomagala za članove s područja Sinja. Projektom je donirano jedno ručno elektronsko povećalo i dva govorna tlakomjera. Projekt se provodio u razdoblju od 01.01. do 31.12.2024.

Ovime zaključujemo da je Županijska udruga slijepih Split provela ukupno 10 projekata finansiranih od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave. Od 2020. godine je pravilo udruge da se iz sredstava lokalne i regionalne samouprave finansiraju pomagala za članove te da se preostalim sredstvima sufinancira poslovanje udruge.

Nastavljamo s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva. Kao što joj sam naziv kaže, ustanovljena je kako bi kroz različite programe i finansijske potpore ojačala i razvila organizacije civilnog društva. Redovno prati rast i razvoj udruga te im omogućava edukacije i potpore kako bi se udruge mogle razvijati i svoje poslovanje učiniti održivim.

11. Temeljna sustavna podrška, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva je potpuno nova potpora koja je započela u srpnju 2023. godine kao pilot projekt. Nastavila se i 2024. kroz sustavno sufinanciranje udruga. To znači, jednom kada udruga upadne u sustav temeljnog financiranja te svoje poslovanje oblikuje zahtjevima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, ostati će u sustavu temeljnog financiranja. Da bi udruga zavrijedila sustavno financiranje potrebno je proći više godina i rigorozne kontrole. 2020. godine se udruga javila na natječaj Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za institucionalnu podršku udrugama osoba s invaliditetom. Financiranje programa je namijenjeno za razdoblje od 3 godine. Udruga je dobila pozitivan odgovor te je dobila sufinanciranje na period od 3 godine. Nakon isteka 3 godine institucionalne podrške udruzi je dodijeljeno temeljno sustavno financiranje. Tijekom 3 godine institucionalne podrške udruga se razvijala. U 2024. godini na period od 12. mjeseci udruga je preko Temeljne sustavne podrške dobila finansijska sredstva u iznosu od 23.000,00 EUR. Tim sredstvima su se sufinancirali udjeli plaća za 4 zaposlenice, režijski troškovi i sitni inventar.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike financira trogodišnji program koji provodi Županijska udruga slijepih Split.

12. DANAS Dnevne Aktivnosti Naših Aktivnih Slijepih financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u sklopu trogodišnjeg programa u iznosu od 33.000,00 EUR za svaku godinu provedbe. Početak svake provedbene godine za navedeni program računa se od 01.06. do 31.05. sljedeće godine. U sklopu trogodišnjeg programa udruga organizira kreativne radionice, radionice bijele gline, edukativne radionice, sportsko-rekreativne radionice kvalitetno provedenog slobodnog vremena, filmske večeri, posjete muzejima, predavanja i slično. Programom se sufinanciraju plaće za dvije zaposlenice i materijali za radionice, osvještenje i grickalice. U sklopu programa su kupljeni ormari u sali u 2024. godini.

U 2024. godini nekoliko je projekata udruge finansiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

13. Projekt Brojevi i formule po mjeri đaka finansiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 22.000,00 EUR. Projektom se osigurala prilagodba udžbenika iz Fizike za učenicu srednje škole te udžbenika matematike za učenika osnovne škole u svrhu ravnopravnog položaja i uspješnog obrazovanja osoba s oštećenjem vida što je zapravo i postignuto upravo izradom udžbenika na brajici. Jednakost pristupa osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju za ranjive skupine učenika zahtijeva posebnu pozornost svih dionika. Učenici s oštećenjem vida imaju mogućnost sudjelovanja u redovnom sustavu obrazovanja, a nastavno gradivo uspješno savladati.

Udžbenike izrađuju specijalizirani stručnjaci u Centru za odgoj I obrazovanje "Vinko Bek" koji su ujedno I partneri na ovom projektu. Projekt se provodi od 01.09.2024. do 01.03.2025.

14. Knjiga prava znanje stvara financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih u iznosu od 22.000,00 EUR. Projektom se osigurava prilagodba udžbenika iz Latinskog jezika za učenicu srednje škole, zbirke zadatka iz matematike za 3.razred osnovne škole te udžbenika matematike za 2.razred osnovne škole, za učenike osnovne škole, čime se doprinosi osiguravanju ravnopravnog položaja i uspješnog obrazovanja osoba s oštećenjem vida što mislimo postići upravo izradom udžbenika na brajici s taktilnom grafikom i uvećanom tisku. u svrhu ravnopravnog položaja i uspješnog obrazovanja osoba s oštećenjem vida što je zapravo I postignuto upravo izradom udžbenika na brajici. Jednakost pristupa osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju za ranjive skupine učenika zahtijeva posebnu pozornost svih dionika. Učenici s oštećenjem vida imaju mogućnost sudjelovanja u redovnom sustavu obrazovanja, a nastavno gradivo uspješno savladati. Udžbenike izrađuju specijalizirani stručnjaci u Centru za odgoj I obrazovanje "Vinko Bek" koji su ujedno I partneri na ovom projektu. Projekt se provodi od 01.09.2024. do 01.03.2025.
15. Jezik učim, a pritom se ne mučim je financiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja u iznosu od 21.000,00 EUR. Kroz projekt su prilagođena dva udžbenika i jedna radna bilježnica na brajici te dva udžbenika i jedna radna bilježnica na uvećanom tisku za 8 slijepih i slabovidnih učenika. Navedeno je učenicima omogućilo lakše praćenje nastave i aktivno sudjelovanje u odgojno-obrazovnim ustanovama. Učenicima s oštećenjem vida osigurana je uporaba udžbenika na brajici i uvećanom tisku u tiskanom obliku sadržajno istovjetnih onima na crnom tisku. Adaptirani su i adekvatno opremljeni udžbenici iz predmeta obveznih kod polaganja državne mature, te ostalih udžbenika čiji su originali grafički loši za slijepog i slabovidnog učenika. uz rehabilitacijsku i stručnu profesionalnu potporu učenicima s oštećenje vida osigurano je uspješno uključivanje u sustav odgoja i obrazovanja. Projekt se provodio u periodu od 01.09.2023 do 01.04.2024.
16. Novo ruho stare knjige, za slijepog đaka manje brige financiran od strane Ministarstvo znanosti i obrazovanja u iznosu od 21.000,00 EUR. Kroz projekt su prilagođena jedna zbirka zadatka na brajici, jedan udžbenik, jedna čitanka te tri radne bilježnice na uvećanom tisku za 7 slijepih i slabovidnih učenika. Navedeno je učenicima omogućilo lakše praćenje nastave i aktivno sudjelovanje u odgojno-obrazovnim ustanovama. Projekt se provodio u periodu od 01.09.2023 do 01.04.2024.
17. Upoznajte naš pogled na svijet je financiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja s provedbom se krenulo u studenom 2023., a provodio se do lipnja 2024. Projekt je težak 7.333,33 eura. . Projekt osigurava da se Edukativnim radionicama potakne učenike na socijalno uključivanje te ispravan pristup prema osjetljivim skupinama u društvu. Učenici su educirani o pristupu, pomoći i podršci slijepim

osobama u lokalnim zajednicama. Djeca i mladi su upoznati s osnovnim problemima s kojima se susreću slijepe osobe, naučili su kako ispravno pristupiti slijepoj osobi, ponuditi joj pomoć u javnom prijevozu, dućanu, restoranu ili kafiću, također imali su priliku naučiti koja je razlika kada se slijepa osoba kreće sa dugim bijelim štapom ili psom vodičem. Isprobali su simulacijske naočale uz pomoć kojih su dobili uvid u pogled na svijet slijepe osobe. Učenici su imati priliku samostalno isprobati tiflotehnička pomagala koja slijepim osobama omogućavaju čitanje, pisanje, kuhanje, igranje društvenih igara, učenje, rad pa čak i putovanja. Projektom su bili obuhvaćeni učenici Srednje škole braće Radić iz Kaštela Štafilića, Srednje škole Ivana Lučića iz Trogira, Osnovne škole Vis, Osnovne škole Komiža, Srednje škole Antuna Karamanea iz Visa i Osnovne škole Srinjine.

18. Upoznajte naš pogled na svijet 2 je nastavak prethodnog projekta, iste tematike samo su promijenjene osnovne škole u kojima se vrše edukacije. U projektu kao partneri sudjeluju: Osnovna škola Muć i područne škole, Osnovna škola kralja Zvonimira iz Segeta Donjeg i područne škole, Osnovna škola prof. Filip Lukas i područna škola Prgomet, Osnovna škola Klis i područne škole te Osnovna škola Sučuraj i područna škola Bogomolje. Projektom je zaposlena slijepa osoba na period od 6 mjeseci na pola radnog vremena koja sudjeluje u edukacijama i obavlja administrativne poslove. Početak projekta je 14.11. 2024., a projekt će trajati do 30.06.2025. Projekt je težak 15.033,33 EUR. Specifičnost projekta je u tome da se u sklopu projekta nabavio simulator sljepoće koji simulira različite tipove sljepoće te ga jedina Županijska udruga slijepih Split posjeduje u cijeloj Hrvatskoj.

Europski socijalni fond plus (ESF+) je jedan od glavnih finansijskih instrumenata Europske unije koji podržava zapošljavanje, obrazovanje, socijalnu uključenost i borbu protiv siromaštva. ESF+ je dio Europskog socijalnog fonda, a novi program za razdoblje 2021.–2027. objedinjuje nekoliko prethodnih fondova i programa, uključujući Europski socijalni fond (ESF), Program za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), te potporu za zdravlje (EU4Health). Glavni ciljevi ESF+ uključuju: Povećanje zaposlenosti: socijalnu uključenost i smanjenje siromaštva. Udruga provodi projekt 3P od 23.02.2024 do 28.02.2027.

19. 3P Pratiteljice, Pomoćnice, Prijateljice III. Projekt "Zaželi" je program koji se provodi u Hrvatskoj s ciljem poboljšanja kvalitete života starijih osoba i osoba s invaliditetom. Glavni cilj ovog projekta je osigurati pomoći u svakodnevnim aktivnostima starijim osobama i osobama s invaliditetom. Projekt "Zaželi" obuhvaća različite aktivnosti poput pomoći u kući, nabavi hrane, dostavi lijekova, i drugim uslugama koje mogu biti od pomoći starijim ili nemoćnim osobama. Projektom je obuhvaćeno 90 korisnika, starijih osoba i osoba s invaliditetom s područja Splita, Solina, Kaštela i otoka Visa. U sklopu projekta je zaposleno ukupno 15 gerontodomaćica. Projekt je financiran u iznosu 740.000,00 EUR.

Erasmus+ K2 (Strategijska partnerstva) je ključna akcija unutar programa Erasmus+, koja omogućava suradnju između organizacija u različitim zemljama u cilju razvoja i implementacije zajedničkih projekata. Ključna svrha ovog programa je poboljšanje kvalitete obrazovanja, osposobljavanja i mlađih ljudi, kao i promicanje inovacija, dijaloga i razmjene iskustava između organizacija i institucija. Erasmus+ K2 obuhvaća strategijska partnerstva koja mogu biti u raznim sektorima, kao što su obrazovanje, zapošljavanje, socijalna uključenost, mlađi i sport. Ovi projekti često uključuju razmjenu dobrih praksi, razvoj inovacija, stvaranje novih obrazovnih materijala, zajedničke istraživačke aktivnosti i implementaciju novih metoda učenja. Partnerstva između organizacija: Erasmus+ K2 projekti zahtijevaju suradnju između najmanje dvije organizacije iz različitih programskih zemalja (EU i partneri iz drugih zemalja). U 2024. godini udruga je provodila 3 Erasmus projekta za jedan projekt udrugu je nositelj, a za druga dva udrugu provodi projekt u svojstvu partnera.

20. Neka bude kratko i jasno: Uvod u asistivnu tehnologiju za osobe oštećena vida financiran u sklopu Erasmus KA210, AMPEU u iznosu od 60.000,00 EUR. Udruga je nositelj projekta, a isti se provodi u partnerstvu s partnerima iz Španjolske i Slovenije. Projektom je uspostavljena međunarodna suradnja međusektorskih organizacija koje rade s osobama s invaliditetom jačanjem kapaciteta organizacija za provedbu Erasmus+ projekata i izradom virtualnih alata za osobe oštećena vida. Unaprijeđena su znanja i vještine osoba oštećena vida za pristup tržištu rada izradom online priručnika dostupnih slijepim i slabovidnim osobama. U tijeku je izrada video materijala uz pomoć kojih se predstavlja korištenje asistivne tehnologije za osobe s oštećenjem vida. Intelektualni rezultati s kojima ćemo ostvariti naše ciljeve su:
  - izdavanje online priručnika dostupnih osobama oštećena vida, s temom pristupa tržištu rada za slike i slabovidne osobe.
  - objava virtualnih platformi u 7 modula s kratkim video lekcijama o korištenju uređaja s pomoćnom tehnologijom. Projekt ukupno trajanje 24 mjeseca, od 01.09. 2023. do 01.09.2025.
21. CSI MART, Erasmus kojeg je financirala AMPEU, na ovom projektu je udruga sudjelovala kao partner, nositelj projekta je bila organizacija Ondamind iz Italije, osim naše udruge kao partner u projektu sudjelovala je organizacija iz Rumunjske. Ovaj projekt imao je za cilj povećati kvalitetu, inovativnost i prepoznatljivost rada s mlađima kombinirajući kreativnost, umjetnost i kulturu te promicati inkluziju, jednakost i nediskriminaciju mlađih osoba s oštećenjem vida. Kroz međusobnu suradnju između organizacija koje rade s mlađima s invaliditetom i organizacije koja pruža kvalitetne i inovativne metodologije rada s mlađima temeljene na filozofiji mindfulnessa, razvili smo snažnu mrežu koja je odgovorila na potrebe najugroženije skupine mlađih – mlađih s invaliditetom. Uspostavili smo i razvijali transnacionalnu suradnju između različitih organizacija, razmjenjivali znanja, informacije i resurse kako bi se doprinijelo inovacijama rada s mlađima za mlade s oštećenjem vida.”

22. DISJOB, Erasmus kojeg je financirala AMPEU. Udruga je bila partner na projektu, a nositelj projekta je bila organizacija iz Španjolske. Ovim projektom se razvijao europski okvir kvalitete koji objedinjuje model zaštićenog zapošljavanja u svim zemljama koje čine Europsku uniju, objedinjujući pozitivne aspekte svake od politika zapošljavanja koje se trenutno primjenjuju i poboljšavajući one aspekte koji ne funkcioniraju dobro. Projekt je trajao 12 mjeseci, s provedbom projekt je završio u kolovozu 2024. godine.

3. Videća asistencija kao socijalna usluga koju pruža Županijska udruga slijepih Split

Županijska udruga slijepih Split već godinama pruža uslugu videće pratnje svojim članovima u sklopu javnog natječaja MROSP-a. Videće pratiteljice uslugu videće pratnje članovima udruge, pružaju korištenjem osobnog automobila u službene svrhe. Od 01.03. 2024. udruga ne pruža uslugu videće pratnje preko projekta Ministarstva. Udruga je postala licencirani pružatelj socijalne usluge videće asistencije. Licencu je dobila od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike na razdoblje od 3 godine. Licenca se može produživati ukoliko udruga može zadovoljiti propisane uvjete.

U sklopu posla videće pratnje spadaju sljedeće usluge:

- Odlazak k liječniku
- Pratnja korisniku od kuće do liječnika/stomatologa/terapeuta te natrag
- Odlazak u kupovinu
Pratnja korisniku od kuće do trgovine/centra/ljekarne i natrag
- Odlazak u institucije (HZZO, HZMO, MUP, FINA, pošta, banka, crkva)
Pratnja korisniku od kuće do institucija, pomoć pri obavljanju potrebnih radnji koje se odnose na određenu instituciju i natrag
- Sređivanje dokumentacije kod kuće
Organiziranje, pisanje, čitanje, pregled računa, osobnih dokumenata i slično
- Organiziranje kućanstva
Označavanje namirnica, kućanskih aparata i sl. oznaka namijenjenim slijepim osobama
- Društvene aktivnosti
Pratnja korisnika od kuće u posjete, šetnju, na društvena događanja i natrag/razgovor u domu korisnika

Usluga videće pratnje slijepim osobama potpuno je besplatna. Ukoliko slijepi osobe žele koristiti uslugu, potrebno je prema Zakonu o osobnoj asistenciji poduzeti određene korake. Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj priznaje se osobi s oštećenjem vida kod koje je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, koja je navršila 18 godina te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

Usluga videće asistencije može se pružati na temelju rješenja Zavoda za socijalni rad. Stoga je potrebno otići na mjesno nadležan zavod i predati dokumentaciju.

Nakon što potencijalni korisnik socijalne usluge dostavi svu potrebnu dokumentaciju, poziva ga Komisija za određivanje broja sati videće asistencije. Potrebu za uslugom osobne asistencije koju pruža videći pratitelj i broj sati usluge procjenjuje Komisija za procjenu potrebe korisnika na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i druge dokumentacije te liste procjene koja se ispunjava zajedno s članovima Komisije.

Uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj, a za kojom je procijenjena potreba pomoći na temelju Liste procjene potreba, može ostvariti osoba s invaliditetom u rasponu od 10 do 60 sati mjesечно.

Županijska udruga slijepih Split na dan 31.12.2024. imala je zaposlene 3 videće pratiteljice koje pružaju uslugu za 65 korisnika i koje koriste osobni automobil u službene svrhe.

4. Izvještaj o medijskim objavama i djelovanju Županijske udruge slijepih Split preko društvenih mreža u 2024. godini

Promidžba i vidljivost su vrlo važni u radu udruge jer omogućuju transparentnost i prisutnost u medijima. Kroz medije javnost se upoznaje s radom udruge, a javno se raspravlja o problemima slijepih osoba, što može utjecati na promjene zakonskog okvira. Promocija projekata je obavezna i pomaže u unapređenju kvalitete života slijepih osoba i vidljivosti rada udruge. Promidžba i vidljivost omogućuju udruzi da dopre do šire javnosti i podigne svijest o problemima s kojima se susreću slijepi osobe. Kroz medijsku prisutnost, udruga može informirati javnost o svojim aktivnostima i projektima, poticati javne rasprave o potrebama i pravima slijepih osoba, utjecati na promjene u zakonodavstvu koje bi mogle poboljšati životne uvjete slijepih osoba. Osigurati podršku i financiranje za svoje projekte te povećati suradnju s drugim organizacijama i institucijama.

Vidljivost u medijima također pomaže u izgradnji povjerenja i kredibiliteta udruge, što može privući nove članove i volontere te osigurati dugoročnu održivost njenih aktivnosti.

Prisutnost udruge na društvenim mrežama je izuzetno važna iz nekoliko razloga: Omogućuje brzu i široku komunikaciju s javnošću, članovima i volonterima, pomaže u podizanju svijesti o problemima slijepih osoba i promicanju njihovih prava, omogućuje dijeljenje informacija o događajima, projektima i inicijativama u stvarnom vremenu, pruža platformu za interakciju i razmjenu iskustava među članovima zajednice. Može privući pažnju medija i potencijalnih donatora te omogućuje ciljano oglašavanje i dosezanje specifičnih skupina ljudi i što je veoma važno pomaže u izgradnji i održavanju imidža udruge kao moderne i relevantne organizacije.

Korištenjem društvenih mreža, udruga može povećati svoju vidljivost i utjecaj, te učinkovitije ostvarivati svoje ciljeve.

4.1. Objave putem medija

Jedna od najvažnijih uloga Županijske udruge slijepih Split je transparentnost i vidljivost njezinog djelovanja i prisustvo u medijima. Preko medija javnost je upoznata s radom udruge, javno se progovara o problemima slijepih osoba te se može utjecati na promjene zakonodavnih okvira. Promocija projekata je obvezna u skladu s uputama ugovornih tijela kao i vizualni identitet svakog pojedinog projekta. Stoga je jako važno koristiti moć medija te iste resurse koristiti za unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba i povećanja vidljivosti rada udruge u svim medijima.

Predstavnici Županijske udruge slijepih Split imali su brojne istupe u medijima tijekom 2024. godine. U 2024. godini Županijska udruga slijepih Split imala je 114 medijska istupa. Udruga je bila prisutna u svim vrstama medija: televiziji, radiju, novinama i internetskim portalima.

Radi se o sljedećim medijima:

5 reportaža koje je objavila Hrvatska radio televizija

11 reportaža koje je objavila televizija Dalmacija,

6 reportaža koje je objavila Televizija Jadran,

1 Podcast, 6. Podcast GKMM-a „Budi solidaran“. Gost je Ivan Tokić,

9 gostovanja na Radio Splitu,

2 gostovanja na Radiju Dalmacije,

1 gostovanje na Gradskom radiju Trogir,

1 gostovanje na Radiju Sunce,

10 članaka koje je objavila Slobodna Dalmacija,

7 članaka je objavio internetski portal Dalmacija News,

17 članaka je objavio internetski portal Dalmacija Danas,

22 članka je objavio internetski portal Dalmatinski portal,

7 članaka je objavio internetski portal za osobe s invaliditetom In portal,

1 objava Portala grada Kaštela,

1 Objava Splitsko-dalmatinske županije,

1 objava Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“

2 objave Portala.hr

1 objava portala Moja Dalmacija

1 objava Antene Zadar,

1 objava civilnodruštvo.hr,

1 objava ravnateljstva civilne zaštite MUP-a,

2 Objave Internetskog portala Zdravlje.

Povremene objave za HSS info o aktivnostima Županijske udruge slijepih

Split

te ostale objave na internetskim portalima i službenim stranicama.

4.2. Web stranica udruge

Da bi udruga mogla provoditi nove projekte i svoje poslovanje voditi transparentno, neophodno je imati ažuriranu službenu web stranicu. Internetska stranica udruge www.udrugaslijepih.hr redovito se ažurira kako bi članovi udruge i druge zainteresirane osobe mogle pratiti rad udruge i nove službene dokumente i njihove izmjene i dopune koji se postavljaju na stranici. U 2024. godini objavljeno je preko150 objava u rubrici novosti. Postavljeni su novi dokumenti: Financijski plan Županijske udruge slijepih Split, za 2024. godinu, Operativni plan Županijske udruge slijepih Split za 2024. godinu,

Finansijski izvještaj za 2023. godinu, Izvještaj o radu udruge za 2023. godinu i drugi važni dokumenti. Web stranica je nadopunjena i novim domenama koje se odnose na Erasmus projekte na više jezika.

4.3. Facebook stranica Županijske udruge slijepih Split

facebook je društvena mreža koja je pokrenuta 2004. godine. Primarno je zamišljena kao platforma koja omogućava studentima da se povežu, ali se brzo proširila i postala globalna mreža koja povezuje ljude svih uzrasta, interesa i podrijetla. Kroz Facebook, korisnici mogu kreirati profile, dijeliti status ažuriranja, slike, video sadržaje, povezivati se s priateljima, učlaniti se u grupe, komentirati objave drugih ljudi, kao i koristiti razne aplikacije i igre. Facebook je postao ključni alat za online komunikaciju, marketing i dijeljenje informacija. Facebook stranica Županijske udruge slijepih Split postaje sve popularnija, do kraja 2024. godine stranica je imala 1263 pratitelja što je povećanje u odnosu na 2023. godinu kada je profil udruge pratilo 1182 pratitelja. Svakodnevno se objavljaju informacije o radu udruge, tekstualno, slikama i video zapisima.

4.4. Instagram profil Županijske udruge slijepih Split

Instagram je društvena mreža i aplikacija za dijeljenje fotografija i video sadržaja, koja je pokrenuta 2010. godine. Njegova glavna karakteristika je omogućavanje korisnicima da lako snimaju, uređuju i dijele vizuelne sadržaje, poput slika i video snimaka, sa priateljima i pratiteljima. Instagram je postao popularan zbog svog jednostavnog i vizuelnog pristupa društvenoj mreži, te je brzo stekao veliki broj korisnika širom svijeta. Pored osnovne funkcionalnosti dijeljenja slika, Instagram nudi i druge opcije, poput: Instagram Stories (priče), koje omogućavaju korisnicima da dijele sadržaj koji nestaje nakon 24 sata. Reels, kratki video klipovi koji omogućavaju korisnicima da stvaraju i dijele zabavne video sadržaje. IGTV, platforma za duže video zapise. Direct Messaging (DM), funkcija za privatno slanje poruka i medija drugim korisnicima. Danas je Instagram jedna od najpopularnijih društvenih mreža na svijetu, s огромnim brojem korisnika koji koriste platformu za dijeljenje života, promociju brendova, umjetnosti, proizvoda i još mnogo toga.

U 2022. preko projekta SP-DKU udruga je otvorila i Instagram profil kako bi korisnici te društvene mreže mogli pratiti rad udruge. Instagram postaje sve popularniji od Facebooka, a udruga mora pratiti trendove kako bi što bolje promovirala svoj rad. U 2023. godini broj pratitelja iznosio je 99 stoga, se nije povećao broj pratitelja onoliko koliko se očekivalo. Stoga je potrebno više se posvetiti razvijanju Instagram profila udruge. U 2024. godini broj pratitelja je počeo rasti te profil prate 183 pratitelja.

4.5. Whatsapp grupa Županijske udruge slijepih Split

WhatsApp grupe su funkcionalnost unutar WhatsApp aplikacije koja omogućava korisnicima da komuniciraju s više osoba istovremeno u zajedničkom chat prostoru. WhatsApp grupa u kojoj samo administrator šalje

informacije drugim korisnicima obično se naziva "Broadcast" grupa ili "announcement" grupa. U takvoj grupi samo administrator (ili administratori) imaju mogućnost slanja poruka, dok ostali članovi mogu samo primati informacije. Članovi ne mogu odgovarati na poruke ili slati vlastite poruke u grupi, čime se osigurava da komunikacija bude jednostrana i organizirana.

Ove vrste grupa su korisne za organizacije poput udruge, gdje je važno samo dijeljenje informacija od administratora prema velikom broju ljudi, bez potrebe za interakcijom. U svrhu brzog i jednostavnog informiranja članstva o svakodnevnom radu udruge, projektima i aktivnostima otvorena je WhatsApp grupa „Županijska udruga slijepih Split“. Grupa je kreirana tako da su potpuno zaštićeni podaci osoba koje su u grupi, zaštićeni su brojevi mobitela i drugi osobni podaci, a istima ima pristup samo administrator, predsjednik udruge Ivan Tokić. Administrator objavljuje poruke o novostima o radu udruge te na iste drugi članovi grupe ne mogu odgovarati. Pisanje poruka i komentiranje dobivenih poruka nije moguće jer se radi o grupi informativnog sadržaja. Grupa je do kraja 2023. godine brojila 109 sudionika. U 2024. godini grupa broji 119 članova.

4.6. Info linija Županijske udruge slijepih Split

Za članove koji ne koriste WhatsApp i pametne telefone kreirana je Info linija na broj 021/356-097. Info linija podijeljena je u 3 kategorije: novosti, nadolazeća događanja i zajamčena prava slijepih osoba. Linija radi na način da se napiše obavijest koja se želi objaviti u tekstualnom formatu, zatim se uz pomoć posebnog programa Balabolke, tekst pretvori u govor sa sintetskim glasom. Na kraju se te obavijesti preko Internetskog sučelja postavljaju na Info liniju. Pozivom na broj Info linije može se poslušati kako to zaista zvuči.

4.7. TikTok profil Županijske udruge slijepih Split

TikTok je popularna društvena mreža i platforma za dijeljenje kratkih videozapisa. Korisnici mogu stvarati i dijeliti videozapise koji obično traju od 15 sekundi do 3 minute. Ovi videozapisi mogu sadržavati plesove, glazbene izvedbe, humor, izazove, tutorijale, komične skice i mnoge druge vrste sadržaja. TikTok je postao vrlo popularan, posebno među mladim korisnicima, jer omogućuje jednostavno snimanje, uređivanje i dijeljenje videa s raznim filterima, efektima i glazbom. Algoritam TikToka također je poznat po tome što vrlo brzo prepoznaje korisničke interese i nudi sadržaj koji je relevantan za svakog pojedinca. Aplikacija je prvobitno lansirana u Kini pod nazivom Douyin 2016. godine, a globalna verzija TikTok lansirana je 2017. godine.

Udruga je otvorila i svoj TikTok kanal kako bi pratila trendove. Na profilu objavljuje video zapise koji se tiču pomagala za slike osobe, aktivnosti udruge i druge zanimljivosti. Udruga ima 62 pratitelja i 1170 lajkova. Preglede svakog videa pogleda različiti broj TikTok profila. Najmanji broj pregleda je imao jedan video koji je iznosio 117 pregleda dok veći broj pregleda drugih objavljenih videa iznosi oko 2000.

4.8. Youtube kanal Županijske udruge slijepih Split

YouTube kanal za objavljivanje sadržaja je nalog na YouTube platformi koji omogućava korisnicima da postavljaju, dijele i organiziraju svoje video zapise. Kroz kanal, korisnici mogu izgraditi publiku, biti u interakciji s gledateljima i postaviti video sadržaje na teme koje ih zanimaju ili koje žele da podijele s drugima. Na YouTube kanalu mogu se objavljivati različiti tipovi sadržaja, kao što su: **Vlogovi** (dnevni zapisi ili priče o životu), **Edukativni video** (tutoriali, kursevi, lekcije), **Recenzije proizvoda** (detaljna mišljenja o proizvodima ili uslugama), **Gaming sadržaj** (video igre, streamovi, recenzije), **Zabavni video** (skečevi, humor, izazovi), **Putopisni video** (putovanja, istraživanje novih mesta), **DIY i kreativni sadržaj** (uradi sam projekti, umjetnost, zanat). Ukratko, YouTube kanal je osobna "digitalna televizija" na kojoj pojedinac objavljuje sadržaj koji želi s ciljem da ga podijeli s drugima.

Youtube kanal Županijske udruge slijepih Split je otvoren u rujnu 2024. u sklopu projekta Erasmus KISS. Na kanalu se objavljaju edukativni video zapisi o životu slijepih osoba kako bi javnost upoznali na koji način slike osobe žive, obrazuju se i kako rade i zapošljavaju se. Nastaviti će se razvijati pošto je tek u povojima, ali usprkos tome dobro je prihvaćen od publike.

5. Donacije za članove

Donacija pomagala za slike osobe od strane udruge je izuzetno važna jer na taj način pomaže slijepim osobama da postanu samostalnije i neovisnije u svakodnevnom životu. Omogućuje im lakše obavljanje svakodnevnih aktivnosti, kao što su kretanje, čitanje i komunikacija. Poboljšava kvalitetu života slijepim osobama pružajući pristup tehnologijama i alatima koji olakšavaju integraciju u društvo te smanjuje finansijski teret za obitelji slijepih osoba, jer su pomagala često skupa. Donacija prijeko potrebnih pomagala potiče socijalnu uključenost i ravnopravnost, omogućujući slijepim osobama da sudjeluju u obrazovanju, zapošljavanju i društvenim aktivnostima te jača osjećaj zajedništva i podrške unutar zajednice slijepih osoba. Kroz donacije pomagala, udruga može značajno doprinijeti poboljšanju životnih uvjeta slijepih osoba i njihovoj integraciji u društvo.

Udruga kroz projekte i prikupljene donacije nastoji svojim članovima, slijepim osobama nabaviti skupa pomagala namijenjena za slike osobe, a koja su neophodna za svakodnevno funkcioniranje slijepih osoba.

U 2023. donirana su različita pomagala, bonovi za hranu i City bonovi u vrijednosti od 8.333,00 eura.

U 2024. godini kupljeno je i donirano ukupno 72 pomagala u vrijednosti od 13735,25 EUR te je za 36 osoba ukupno donirano u bonovima za 2024. u ukupnoj vrijednosti od 3.200,00 EUR. Ukupan iznos donacija u 2024. godini iznosi 16.935,25 EUR. U odnosu na 2023. godinu iznos donacija u 2024. godini je drastično porastao.

U nastavku donosimo popis kupljenih pomagala i njihovu vrijednost.

Broj i naziv pomagala	Iznos
20 govornih osobnih vaga	260 EUR
17 Govornih tlakomjera	1226,89 EUR
7 Govornih vaga Vivianne	1114,57 EUR
5 govornih toplomjera	257,50 EUR
3 BlindShel clasic 2	1587 EUR
1 BlindShel lite	300 EUR
3 Elektronska ručna povećala MANO 5	1582,80 EUR
1 Looky Hd 5	762,75 EUR
1 Looky 4	400 EUR
1 SencePlayer bez OCR-a	450 EUR
1 SencePlayer s OCR-a	650 EUR EUR
1 colorino čitač boja	230 EUR
5 laptopa	2808 EUR
1 mobitel Iphone	802,62 EUR
1 Mobitel Samsung A 35	379 EUR
1 Mobitel Samsung A55	430,22 EUR
1 osobna vaga Happy Day	174,25EUR
1 mobitel samsung A 35	280 EUR
1 Govorni sat	40 EUR

5.1. Potpora slijepim pikadistima

Kao udruga svjesni smo da je svaki početak težak i nepredvidljiv. Podržavali smo i poticali naše članove koji se žele baviti pikadom da osnuju vlastiti pikado klub za slijepе osobe. Nakon što je osnovan Pikado Klub slijepih USRIDU!, Županijska udruga Slijepih Split im je osigurala besplatan prostor u prostorijama udruge za treninge, oslobođila ih je i od plaćanja režijskih troškova, dodijeljen im je pikado aparat na posudbu koji je u vlasništvu udruge kako bi mogli ozbiljno i profesionalno trenirati, dijelili smo im potrebne savjete za rad, udruga je Klubu napisala i prvi projekt, a zatim su dalje nastavili sami. Nakon upornog i kontinuiranog treniranja, naši slijepi pikadisti su postigli veliki uspjeh. Osvojili su prvo mjesto u drugoj pikado ligi za slijepе osobe te su time ušli u prvu ligu. Prema odluci Upravnog odbora Županijske udruge slijepih Split, uspjeh pikadista je nagrađen. Za 7 pikadista predsjednik Županijske udruge slijepih Split je uručio bon u visini od 50 EUR za svakog pojedinog pikadista.

6. Zapošljavanje slijepih osoba

Zapošljavanje slijepih osoba u Hrvatskoj i svijetu suočava se s različitim izazovima, ali postoje i pozitivni pomaci koji su veoma maleni.

U Hrvatskoj slijepe osobe često se suočavaju s predrasudama i nedostatkom prilika na tržištu rada. Iako postoje zakonski okviri i poticaji za zapošljavanje osoba s invaliditetom, međutim, njihova provedba može biti nedosljedna. Županijska udruga slijepih Split radi na podizanju svijesti i pružanju podrške za zapošljavanje slijepih osoba. Na način da i sama zapošjava slijepe osobe te sa svojim primjerom potiče druge organizacije da učine isto. Edukacija poslodavaca o prilagodbi radnog mesta i mogućnostima slijepih osoba može poboljšati situaciju, čime se također udruga bavi. Tehnološki napredak omogućuje slijepim osobama da rade u raznim sektorima, uključujući IT, administraciju, u Hrvatskoj većina slijepih osoba koje su zaposlene rade u udrugama ili u javnom sektoru. Nadamo se da kontinuirani napor u edukaciji, prilagodbi radnih mesta i promicanju jednakih prilika mogu poboljšati zapošljavanje slijepih osoba.

Udruga je 2022. godine zaposlila jednu slijepu osobu koja radi sve do danas. To je bilo prvi puta u povijesti udruge da je zaposlena jedna slijepa osoba pri udruzi. Udruga je kroz 2024. godinu nastavila sa zapošljavanjem slijepih osoba. U siječnju druga je preko projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u sklopu projekta za prilagodbu udžbenika odnosno literature za slike i slabovidne učenike za školsku godinu 2023./2024. zaposlila jednu slijepu osobu na određeno vrijeme. Zaposlenik je obavljao poslove korekcije knjiga na brajici za slijepu djecu/učenike. Taj isti zaposlenik ponovno je zaposlen u rujnu 2024. godine, na određeno vrijeme za obavljanje poslova korekcije knjiga na brajici za slijepu djecu/učenike u sklopu projekta za prilagodbu udžbenika odnosno literature za slike i slabovidne učenike za školsku godinu 2024./2025.

U dva ciklusa udruga je u sklopu projekata za prilagodbu udžbenika za slike i slabovidne učenike zaposlila jednu slijepu studenticu preko studentskog ugovora.

15.02.2024. udruga je zaposlila još jednu slijepu osobu na neodređeno vrijeme koja govori 3 svjetska jezika: Engleski, Talijanski i Španjolski. Obavlja poslove provedbe i pripreme Erasmus projekata. U 2024. godini povjeren joj je jedan Erasmus projekt na kojem je udruga nositelj i dva Erasmus projekta na kojima udruga sudjeluje kao partner.

Udruga će u 2025. godini raditi na tome da zaposli još slijepih osoba, kako u samoj udruzi tako i kao posrednik pri zapošljavanju s drugim organizacijama.

7. Zaposlenici u Županijskoj udruzi slijepih Split

Zaposlenici u Županijskoj udruzi slijepih Split imaju ključnu ulogu i njihov utjecaj je značajan iz nekoliko razloga. Oni pružaju izravnu podršku slijepim osobama kroz razne usluge, programe i aktivnosti koje udruga organizira. Njihova stručnost i iskustvo pomažu u razvoju i provedbi projekata koji poboljšavaju kvalitetu života slijepih osoba. Zaposlenici često djeluju kao zagovornici prava slijepih osoba, radeći na podizanju svijesti i promicanju inkluzivnih politika. Njihova marljivost, posvećenost i empatija mogu stvoriti poticajno okruženje koje potiče socijalnu uključenost i zajedništvo. Kroz edukaciju i informiranje, zaposlenici pomažu u osnaživanju slijepih osoba, omogućujući im da postanu aktivni sudionici u društvu. Njihova suradnja s drugim organizacijama i institucijama može otvoriti nove prilike za financiranje

i razvoj programa i cijele udruge. Zaposlenici su srce udruge, omogućujući joj da učinkovito ispunjava svoju misiju i ciljeve.

U 2024 je zaposleno 15 gerontodomaćica u sklopu projekta Zaželi, zaposlene su 3 videće pratiteljice, od kojih su dvije zaposlene prije 2024. godine, a jedna je zaposlena u studenom 2024. dok je jedna videća pratiteljica prekinula radni odnos u rujnu 2024. U udruzi su od ranije zaposleni: tajnica udruge, Viša stručna suradnica, viša stručna savjetnica, mlađa stručna suradnica koja je zaposlena u ožujku 2024. godine i voditeljica je projekta Zaželi, koordinatorica na projektima, koordinatorica na projektima koja vodi projekte u sklopu Erasmusa te je zaposlena u veljači 2024. Povremeno su bili zaposleni stručnjaci za prilagodbu udžbenika za slikepe i slabovidne učenike. U 2024. godini broj zaposlenih osoba se kretao oko broja 25.

8. Edukacije zaposlenika udruge i službena putovanja

Edukacija zaposlenika u udruzi je izuzetno važna jer omogućava zaposlenicima da steknu nova znanja i vještine koje su potrebne za učinkovito obavljanje njihovih zadataka. Također, pomaže u unapređenju kvalitete usluga koje udruga pruža, povećava motivaciju i zadovoljstvo zaposlenika te doprinosi njihovom profesionalnom razvoju. Kroz edukaciju, zaposlenici mogu bolje razumjeti potrebe korisnika i prilagoditi svoje pristupe kako bi pružili što bolju podršku.

8.1. Prezentacija o pravima osoba s invaliditetom.

Zaposlenici Županijske udruge slijepih Split prisustvovali su prezentaciji kompleksnog IT sustava Unaprjeđenje sustava korištenja prava osoba s invaliditetom u području mobilnosti.

Prezentacija se održala 25. siječnja 2024. u 11 sati, u prostoru Restorana Poljud, na adresi Poljudsko šetalište 1, u Splitu.

Tijekom samog događaja bila je predstavljena Nacionalna i Europska iskaznica za osobe s invaliditetom te Europska parkirališna karta za osobe s invaliditetom, kao i pojašnjen proces dodjele prava, izdavanja isprava i njihovog korištenja te mehanizmi kontrola.

Projekt je financiran sredstvima Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Korisnik projekta je Ministarstvo mora prometa i infrastrukture, a Agencija za komercijalnu djelatnost (AKD) partner.

8.2. Druga online edukacija u sklopu podrške temeljnim udrugama članicama osigurana kroz nacionalno sustavno financiranje Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva u organizaciji Hrvatskog Saveza slijepih

u cilju usmjeravanja djelatnosti prema temeljnim udrugama Članicama za uvođenje organizacijskih promjena u svrhu poboljšanja sposobnosti i stručnosti ljudskih resursa, kvalitete pruženih usluga i utjecaja u lokalnim zajednicama, pružanje podrške temeljnim udrugama članicama Saveza

tijekom provedbe ciljeva i aktivnosti u 2024. godini putem novoosnovanog Odjela podrške nastavili smo drugom online radionicom koja se održala u srijedu 31. siječnja 2024. godine s početkom u 14:00 sati putem poveznice: Druga edukacija obuhvaćala je praktične teme koje se odnose na uspješnu organizaciju i realizaciju usluge osobne asistencije koju pruža videći pratitelj s osobitim naglaskom na ulogu voditelja/ koordinatora aktivnosti.

U nastavku izdvajamo sljedeće točke Dnevnog reda:

1. Evidencija radnog vremena za videćeg pratitelja - prikaz tablice i primjena
2. Dnevnik rada videćeg pratitelja - prikaz tablice i primjena
3. Evidencija loko isplate za videće pratitelje - prikaz i primjena
4. Prijedlog nacrta ugovora o radu videćeg pratitelja.

8.3. CReAIT

Zaposlenica udruge sudjelovala je na dvodnevnim radionicama na poziv grada Trogira, koji je partner na Interreg projektu.

CReAIT

Co-creating Recipes for Accessible and Inclusive Tourism. Predavanja su održale: Prof.dr.sc. Smiljana Pivčević

Doc.dr.sc. Ljiljana Najev Čačija

Sadržaj radionica: Pristupačni i inkluzivni (uključivi) turizam

Sadržaj:

- Razumijevanje pojma i koncepta pristupačnosti i inkluzije
- Razumijevanje različitih vrsta teškoća
- Koncept pristupačnog i uključivog turizma
- Obrasci ponašanja osoba s teškoćama na putovanjima
- Načela pristupačnog i uključivog turizma
- Primjeri dobrih praksi i iskustava
- Standardi, certifikati i oznake za pristupačni i uključivi turizam
- Uključivanje u mreže potpore i suradnje

Radionice na temu pristupačnog turizma su izuzetno važne i zanimljive jer je Dalmacija orijentirana na turizam ali zanemaren je Turizam za Sve.

Sudjelovanje na završnim konferencijama projekta Create

Grad Trogir u suradnji sa CEDROM i talijanskim gradom Fermo provodio je Create Interreg projekt. Cilj projekta je ta dva grada učiniti pristupačnijim za osobe s invaliditetom. projektom su određene dvije lokacije za prilagodbu u gradu Trogiru, a to su kula Karmelengo i Muzej grada Trogira. Prvi dan konferencije prezentirala su se rješenja kako bi se turistički sadržaj učinio pristupačnjim osobama s invaliditetom. Prvo su partnerima iz Italije iznijeli svoje rješenja, potom predstavnica grada Trogira. U drugom dijelu se radilo u grupi sa psihologinjom koja je zadavala izazove koje su sudionici zajednički izvršavali. Drugi dan je bio rezerviran za medijsku konferenciju i testiranje rješenja za osobe s invaliditetom. Za slijepe osobe je načinjena taktilna replika kule Karmelengo kako bi je slijepe osobe mogle opipati, u Muzeju grada Trogira su postavljene taktilne audio naljepnice koje zvučnim zapisom opisuju

određene eksponate. Story taling tura je također prilagođena slijepim osobama. Suradnja je bila odlična i konstruktivna na obostranu korist i zadovoljstvo.

8.4. Seminar Stick 2gether

u okviru programa Erasmus+, od 5. do 9. svibnja 2024., sudjelovali smo na međunarodnom seminaru za uspostavljanje kontakata (CMS) u Pontevedri, u organizaciji Asociación Fogart iz Španjolske. Uz našu, druge partnerske organizacije aktivne u području osoba oštećena vida bile su iz Poljske, Belgije, Finske, Španjolske i Danske. Ovaj seminar imao je za cilj okupiti organizacije koje izravno u svoj rad uključuju mlade s osjetilnim oštećenjima, u različitim zemljama, unutar prostora koji omogućuje međusobno upoznavanje i dijeljenje različitih načina rada, izgradnju čvrste i pouzdane mreže kontakata te promicanje sastanaka za razvoj projekata u području socijalne uključenosti, uglavnom usmjerenih na osobe oštećena vida.

Osim toga, na seminaru je omogućena razmjena iskustava i znanja o prilikama koje nudi Erasmus+ u području mladih, kao i program Europske snage solidarnosti, kao dodatak našoj kutiji obrazovnih alata u području provedbe međunarodnih projekata mobilnosti. Najvažnije od svega, provedbom ovog seminara težilo se povećanju broja i kvalitete europskih projekata u koje su, kao glavni pokretači promjena, izravno uključene osobe sa senzornim oštećenjima.

8.5. Panel rasprava

Udruga Srce Split organizirala je panel diskusiju na kojoj su voditeljica i koordinatorica projektnih aktivnosti uz partnera Županijska udruga slijepih - Ivana Mitar i Nena Bulaja i Škola likovnih umjetnosti - maturantice s prof. Larisom Vukšić, prezentirali evaluaciju provedbe trogodišnjeg programa Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje od 2023. - 2025. sufinanciranog od Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i program Temeljnih sustavnih podrški Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

metodologija ispitivanja zadovoljstva pruženim uslugama.

Osobnu asistenciju kao socijalnu uslugu evaluirala je Dajana Škrobica, roditelj korisnika osobne asistencije, člana Udruge Srce, dok je evaluaciju provedbe Zakona o osobnoj asistenciji izlagala Maja Karaman Grbavac, savjetnica pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Zakon o inkluzivnom dodatku predstavila je Milena Drlje, mag. soc. rada predstojnica Županijske službe Splitsko dalmatinske- županije, voditeljica Područnog ureda Split.

8.6. Edukacija u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

udruga je kroz listopad imala mnogo aktivnosti. Radi se o edukaciji, ova aktivnost nije ništa manje važna aktivnost, pogotovo kada je edukacija u

pitanju. 14. i 15. listopada 2024. sudjelovali smo na godišnjem sastanku s organizacijama korisnicama sustavnih podrški i izobrazbe u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Tema izobrazbe je bila „Razvijanje metodologije za sustav mjerjenja zadovoljstva članova i korisnika“, a edukacija i sastanak su se održali u Zagrebu.

8.7. Misli veliko, počni malo

Sudjelovali smo na treningu "Misli veliko, počni malo" u organizaciji **AMPEU**, s ciljem osnaživanja mladih za pripremu i realizaciju projekata mobilnosti u okviru programa Erasmus+.

Trening je održan u Splitu od 8. do 11. listopada 2024., uz dodatne online radionice za pripremu i follow-up.

Naš cilj je bio svojim sudjelovanjem osnažiti organizacije za pripremu inkluzivnih projekata, otkriti kako potaknuti aktivno sudjelovanje mladih i unaprijediti vještine upravljanja projektima.

Kroz trening smo stekli nove metode za uključivanje mladih i lokalne zajednice u sve faze razvoja projekata, te smo se upoznali s alatima za održavanje njihove unutarnje motivacije, proširili našu mrežu kontakata i dobili inspiraciju za nove projekte.

8.8. Erasmus

Od 22. – 25. listopada 2024., sudjelovali smo na kontaktnom seminaru pod nazivom “ENGAGE: Erasmus+ contact seminar helping to improve key competences and promote the civic, environmental and social engagement of seniors”, u organizaciji poljske agencije za Erasmus+. Seminar je održan u prekrasnoj Varšavi, a uz nas su sudjelovale organizacije iz 16 EU zemalja.

Prvog smo dana na europskom sajmu predstavili našu zemlju i našu organizaciju te upoznali i umrežili se s mnogim drugim organizacijama iz bližih i daljih zemalja.

Naš je cilj bio upoznati se s Erasmus+ ključnom aktivnosti 1, koja se odnosi na mobilnost starijih osoba, no na kraju su rezultati nadmašili naša očekivanja! Priključili smo se izradi velikog projektnog prijedloga usmjerenog na starije osobe i njihovu sigurnost i aktivnost u društvu. Za više detalja, morat ćete se malo

8.9. Službeni put u Rumunjsku u sklopu Erasmus + projekta

18. i 19. srpnja, zajedno s našim partnerima iz Rumunjske i Španjolske, sudjelovali smo na posljednjem transnacionalnom sastanku u okviru Erasmus+ projekta Disjob: Zaštitno zapošljavanje u Europi. Sastanak je održan u gradu Vaslui, Rumunjska. Tim smo povodom dogоворили završne aktivnosti projekta kao što su završetak našeg prijedloga novog modela zaštitnog zapošljavanja na EU razini, prijevod izvješća na jezike partnerskih zemalja, diseminacijske aktivnosti i izrada završnog izvješća.

8.9. Transnacionalni sastanak

29. i 30. listopada 2024. održali smo naš drugi transnacionalni sastanak, a prvi uživo, u našem predivnom Splitu, u okviru našeg Erasmus+ projekta KISS: intro 2 AT 4 VIPs! Partneri iz Slovenije i Španjolske pridružili su nam se u sunčanom Splitu, gdje nas je pratila radna atmosfera i puno pozitivne energije!

Ovim smo sastankom zaključili prvu godinu uspješne provedbe našeg zajedničkog projekta, a s ponosom vas podsjećamo na prvi rezultat ovog projekta – KISS priručnik!

Osim toga, razgovarali smo o budućim događajima i aktivnostima koje nas očekuju, uključujući kratke video lekcije s primjerima asistivne tehnologije i načinu njihova korištenja za slijepe i slabovidne osobe. Prije i poslije sastanka, bacili smo se na snimanje videa.

8.10. Edukacija u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva

Sudjelovali smo na još jednoj edukaciji u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Tema edukacije je bila kako poboljšati vidljivost rada udruge putem društvenih mreža i zastupljenost u medijima. Na edukaciju je otisla Ivana Mitar kao predstavnica udruge.

9. Edukacije za članove udruge i predstavljanje udruge

Edukacija za članove udruge slijepih je od velike važnosti jer im omogućava stjecanje novih vještina i znanja koja mogu poboljšati njihovu samostalnost i kvalitetu života. Kroz edukaciju, članovi mogu naučiti koristiti asistivnu tehnologiju, razviti vještine potrebne za zapošljavanje, te se informirati o svojim pravima i mogućnostima. Također, edukacija može pomoći u jačanju samopouzdanja i socijalne uključenosti, omogućujući članovima da se aktivnije uključe u zajednicu i svakodnevne aktivnosti.

9.1. Predavanje za nove članove

Zaposlenica Nena Bulaja održala je predavanje za nove članove udruge. Članovi su obaviješteni o njihovim pravima, novčanim naknadama, povlašticama u prometu i slično. Na kraju predavanja prezentirana su im pomagala koja slijepi osobe koriste kako bi bile samostalnije. Ova praksa je uvedena kako bi članovi stekli povjerenje u udrugu i upoznali se sa svojim pravima. Svaki član dobio je priručnik o pravima slijepih osoba koje su izradile zaposlenice udruge.

9.2. Edukacija članova obitelji osligeplijelih osoba

Dobro znamo koliko je potrebna podrška slijepim osobama, ali i članovima njihovih obitelji, u trenutcima kada osoba djelomično ili u potpunosti izgubi vid. Mi im podršku pružamo kroz edukativne aktivnosti trogodišnjeg programa

DANAS te smo edukativnu radionicu za nove članove i članove njihovih obitelji održali, 07.03.2024.u prostoru Udruge.

Nakon uvoda, okupljenima su predstavljeni najveći izazovi sljepoće, kako im obitelj može pomoći, koja su njihova prava i kako ih ostvariti. Voditeljice radionice su ih upoznale i sa pomagalima za slike te su svi okupljeni razmijenili iskustva i savjete.

9.3. Predstavljanje projekta i radionica o asistivnoj tehnologiji

19.06.2024. s početkom u 10:00 sati, održali smo multiplikacijski događaj u okviru Erasmus+ projekta "Disjob. Zaštitno zapošljavanje u Europi", koji smo u prostorijama Udruge organizirali u isto vrijeme kao i druga dva međunarodna projektna partnera iz Španjolske I Rumunjske.

Tim povodom predstavljen je Erasmus+ projekt Disjob na kojem je ŽUSS jedan od partnera, kao i novi model zapošljavanja osoba s invaliditetom izrađen u okviru spomenutog projekta, temeljen na socijalnoj ekonomiji.

No ono što je najviše privuklo naše brojne članove jest prvo održavanje praktične demonstracije korištenja umjetne inteligencije u svrhu nadilaženja prepreka i povećanja učinkovitosti slijepih osoba. Naš je predsjednik Udruge Ivan Tokić najavio tom prilikom kako članovi već u rujnu mogu očekivati nove praktične radionice korištenja umjetne inteligencije.

9.4. Put u Ankonus

26. i 27.lipnja 9 naših predstavnika je posjetilo talijansku regiju Marche u sklopu projekta „OMNIS - Zajednička izrada inkluzivnih održivih turističkih itinerara i paketa od obalnih do unutarnjih područja“. Radi se o projektu financiranom iz INTERREG ITALY-CROATIA Programa 2021-2027.

Opći cilj projekta je postaviti temelje za plodnu suradnju između turističkih dionika obalnih i unutarnjih područja Italije i Hrvatske stvaranjem i distribucijom inkluzivnih održivih digitaliziranih turističkih itinerara i povezanih paketa za turiste koji putuju s kućnim ljubimcima s naglaskom na one sa psima vodičima, poticanje održivog gospodarskog razvoja i socijalne uključenosti u lokalnim zajednicama.

Naši putnici su sudjelovali u projektu na poziv projektnog partnera Shuttle doo koji sudjeluje u projektu uz nositelja Planinska unija Catria i Nerome i partnera Risposte Turismo iz Italije.

Na putovanju su imali priliku razgledati gradove Anconu i Urbino .

9.5. Sudjelovanje na Mreži slijepih žena

ove godine naše su žene sudjelovale na događaju Mreža slijepih žena u Premanturi koji se odvio u organizaciji Hrvatskog saveza slijepih od 30.06.-05.07.2024. u Premanturi.

Cilj projekta je javnosti prezentirati sposobnosti i uspjehe žena s oštećenjem vida u različitim aspektima života unatoč nizu izazova s kojima se svakodnevno suočavaju. Kroz različite radionice, radi se na osnaživanju žena s oštećenjem vida kako bi se lakše nosile s preprekama koja

9.6. Projekcija filma s audio deskripcijom

Hrvatski savez slijepih u partnerstvu sa Zagreb film festivalom (ZFF) i Festivalom tolerancije provodi projekt „Čuti neVIDLJIVO“ kojem je cilj povećati broj prilagođenih filmova i filmskih manifestacija za osobe s oštećenjem vida te povećati svijest relevantnih dionika društva i šire javnosti o važnosti ravnopravnog pristupa kulturi i umjetnosti.

U okviru projekta kojeg financira Ministarstvo kulture i medija ove godine, osim u Zagrebu, osigurali prilagodbu filma osobama s oštećenjem vida i u Splitsko dalmatinskoj županiji.

U okviru Festivala tolerancije koji se održava u Podgori od 7. do 9. studenog prikazan je blok od 2 filma s audio deskripcijom, strani film „Life is beuatiful“ i kratki domaći film „Žarko razmazit ćeš dijete“.

Projekcije ovih filmova održale su se 8.11.2024 u Kinu Mediteran u Podgori s početkom u 20:00 sati. Na projekciji su sudjelovali i naši članovi s videćim pratnjama te su posjetili i Malakolski muzej u Makarskoj te se počastili s večerom u pizzeriji u Podgori.

9.7. Audio deskripcija nogometnih utakmica

Audio deskripcija nogometnih utakmica je proces u kojem se slijepim i slabovidnim osobama pružaju verbalni opisi onoga što se događa na terenu. Komentator specijaliziran za audio deskripciju detaljno opisuje akcije na terenu, uključujući kretanje lopte, pozicije igrača, te ključne trenutke poput golova, prekršaja i zamjena. Opisi uključuju i informacije o atmosferi na stadionu, reakcijama publike i vremenskim uvjetima, kako bi slušatelji dobili cjelovitu sliku događaja. Audio deskripcija se obično prenosi putem posebnih slušalica ili radijskih frekvencija dostupnih na stadionu, ili putem interneta za one koji prate utakmicu od kuće. Komentatori se trude biti što precizniji i brži u opisima kako bi slušatelji mogli pratiti akciju u stvarnom vremenu. Cilj je omogućiti slijepim i slabovidnim osobama da dožive uzbudjenje i dinamiku utakmice na način koji je što bliži iskustvu gledanja.

Navijačka sekcijska sekcija Županijske udruge slijepih Split „Slijepo vjerni“ vjerno prati svoj Hajduk i reprezentaciju na utakmicama u Splitu. Sve to ne bi bilo moguće bez vrijednih volontera koji svoje slobodno vrijeme poklanjaju sekciji „Slijepo vjerni“. Volonteri uz pomoć opreme komentiraju utakmice na stadionu u živo, za vrijeme trajanja utakmice. Komentatori opisuju zbivanja na travnjaku i na tribinama. Na taj način slijepi osobe mogu osjetiti atmosferu na stadionu. U 2024. godini održana je audio deskripcija 14 nogometnih utakmica Hajduka na Poljudu i jedna reprezentacija, a radi se o utakmici Hrvatska-Portugal.

10. Organizirane aktivnosti za članove udruge

Zaposlenici udruge se trude osmislati različite aktivnosti za članove kako bi njihovo slobodno vrijeme učinili što kvalitetnijim. Organiziraju se aktivnosti unutar prostorija udruge i izvan njih. U nastavku donosimo najposjećenije aktivnosti.

10.1. Predavanje bivšeg nogometnika Hrvoja Vejića

U prostorijama udruge, na adresi Zagrebačka 17, Split, dana 16. 02. 2024. s početkom u 17:30, održalo se predavanje gospodina Hrvoja Vejića, bivšeg nogometnika Hajduka.

Nogomet je počeo igrati sa 7 godina, u pomlatku Jadrana iz Ploča. Kratko je bio u Dubrovniku, a 1997. godine, ostvario je prijelaz u momčad Zagreba. U klubu iz Kranjčevićeve igrao je do 2001. godine, kada seli u redove splitskog Hajduka.

Tijekom karijere često je igrao u veznom redu, tako da je i prvu sezonu u Hajduku najčešće korišten kao igrač sredine terena. S vremenom se premjestio u poziciju libera gdje je dirigirao obranom Hajduka. U bilom dresu zadržao se do 2004., no ibrzo se vraća natrag. Kasnije je zaradio i kapetansku vrpcu. Vrlo je važan bio u obrani, a i u napadu, pogotovo skok igri, te je svojim golovima glavom par puta spasio momčad. Pamti se i pogodak Varteksu na Poljudu, volejom iz okreta. Bilo je to za vodstvo u zadnjem kolu lige, kad je Hajduk slavio naslov.

Pred sam početak sezone 05./06. i utakmice s Debrecenom otišao je u Sibir, u ruski Tom iz Tomska, nezadovoljan jer mu klub nije isplatio 290.000kn duga. Ipak, izrazio je želju za povratkom u Split, prije ili kasnije. U Tomu se probio do prve momčadi, te s vremenom i do reprezentacije. Početkom 2007. odbio je potisati novi ugovor s ruskim klubom, no, kasnije se ipak predomislio. 12. siječnja je postigao dogovor sa splitskim Hajdukom i potpisao 3,5 godine dug ugovor. 17. veljače 2015. godine potpisuje ugovor do kraja sezone s NK Zadrom.

Članovi udruge su bili oduševljeni predavanjem gospodina Vejića i njegovom impresivnom nogometnom karijerom.

10.2. Kreativne radionice

Kreativne radionice se održavaju svaki drugi tjedan u prostorijama udruge. Uz pomoć zaposlenice udruge i volonterke, polaznice izrađuju različite rukotvorine od materijala s kojima mogu raditi slijepe osobe. Radionice su prilagođene slijepim osobama te se uz pomoć osjeta opipa izrađuju ukrasi i drugi predmeti. Osim kreativne radionice u udrudi članovi udruge jednom mjesечно, njih 6 odlaze u Udrugu osoba s cerebralnom paralizom Srce Split na radionice bijele gline. Uz pomoć voditeljice i volontera izrađuju predmete od bijele gline, druže se. Osim kreativnosti ove radionice imaju svrhu druženja, razgovora i opuštanja.

10.3. Rekreativne aktivnosti

Održavaju se četvrtkom u prostorijama udruge. U rekreativne radionice spadaju aktivnosti igranja pikada za slijepe osobe, igraju se društvene igre poput Alias, Čovječe ne ljuti se, karte i slično. Uvijek je dobra, ugodna i opuštena atmosfera te je cilj dobro se provesti i zabaviti se.

10.4. Filmske večeri

Članovi se okupljaju kako bi gledali film. U Sali za druženja se postavi projektor, zvučnici i puštaju se filmovi s audio deskripcijom. Uz film neizostavne su grickalice i sokovi. Članovi imaju svoje malo privatno kino. Po završetku filma komentiraju sam film, je li im se svidio, dojmovi o glumačkoj postavi i slično.

11. Novo uspostavljene suradnje

Uspostavljanje novih suradnji od strane udruge slijepih je ključno iz nekoliko razloga. Omogućava razmjenu znanja i resursa s drugim organizacijama, što može poboljšati kvalitetu usluga koje udruga pruža. Pomaže u širenju mreže podrške za članove udruge, omogućujući im pristup širem spektru usluga i programa. Suradnje mogu dovesti do novih prilika za financiranje i projekte koji mogu unaprijediti ciljeve udruge. Omogućava udrugama da se aktivnije uključi u zajednicu i zagovara prava osoba s invaliditetom na širem društvenom nivou. Potiče inovacije i razvoj novih programa koji mogu bolje odgovoriti na potrebe članova udruge.

11.1. Suradnja s arheološkim muzejem

Kao kulturna ustanova koja djeluje u zajednici, Arheološki muzej dobio je najavu Poziva Europskog socijalnog fonda za kojeg se smatra da će biti objavljen tijekom ožujka ili travnja.

Cilj Poziva biti će razvoj inkluzivnih usluga ustanova u kulturi kroz jačanje partnerstva s udrugama za umirovljene osobe i osobe s tjelesnim poteškoćama. Trajanje projekata bit će predviđeno u duljini od 24 mjeseca, a iznos potpore po projektu, prema dosadašnjim informacijama, bit će do 300.000 eura. Detaljnije informacije o ciljanim skupinama i detaljima samog projekta bit će dostupne objavom Poziva.

Stoga, je udruga pozvana ukoliko je zainteresirana za sudjelovanje i/ili partnerstvo na dotičnom ili sličnim projektima, Arheološki muzej u Splitu je pozvao udrugu na orijentacijski sastanak na kojem su trebale sudjelovati druge splitske i županijske udruge koje rade s ranjivim skupinama. Udruga se odazvala pozivu te je zainteresirana za suradnju na potencijalnom projektu.

Motiviranost muzeja da samoinicijativno svoj postav prilagodi slijepim osobama, uvijek nas veseli te rado pristajemo na suradnju. Na poziv Arheološkog muzeja u Splitu, održali smo sastanak u prostorijama naše udruge. Zaposlenici muzeja donijeli su 3D makete odnosno umanjene replike izložaka kako bi postav muzeja bio prilagođen slijepim osobama. Predsjednik udruge i dopredsjednica udruge su testirali 3D makete te zaposlenicima muzeja dali konstruktivne savjete. Zaposlenici muzeja su bili zadovoljni testiranjem i s dobivenim savjetima te jednostavnim rješenjima kako bi se muzej učinio pristupačnijim za slikepe osobe. Na kraju sastanka zaposlenici udruge su predložili da još više članova testira, prijedlog je prihvaćen i tijekom tjedna će drugi članovi testirati makete. Kako će to izgledati uskoro ćemo moći svi vidjeti i testirati.

11.2. Sudjelovanje na proslavi rođendana ordinacije Željke Roje

Prof. dr. sc. Željka Roje, njezino ime svi dobro znate. Mnogi od nas obratimo se dragoj doktorici kada imamo otorinolaringološki problem. Ordinacija prof. dr. sc. Željke Roje je 06.09.2024., proslavila velikih i uspješnih 10 godina rada. Počašćeni smo što su predstavnici naše udruge bili pozvani na proslavu 10 godina rada. Osim slavljeničkog, proslava je bila i humanitarnog karaktera. Sredstva prikupljena od lutrije su donirana našoj udruzi. Udrizi je uručen ček u iznosu od 1000 eura. Zahvaljujemo se prof. dr. sc. Željki Roje što je izabrala našu udrugu da prisustvuje na rođendanu u ugodnoj atmosferi i čarobnom ambijentu.

11.3. Predavanje u sklopu Solinskog srca ljubavi 2024

Sa svakim novim izdanjem manifestacije Solinsko srce ljubavi broj sudionika raste – iz godine u godinu sve je veći i veći. Ove godine preko 150 sudionika je dio SOLINSKOG SRCA LJUBAVI koje je organizirao Grad Solin i Udruga Moje dijete Solin. Manifestacija se održala od 2. do 5. prosinca u sklopu Solinskog Adventoriuma, predlagdanske manifestacije ispunjene ljubavlju i darivanjem. Bogati program ovogodišnjeg Solinskog srca ljubavi započeo je u ponedjeljak, 2. prosinca u 17:00 sati, u Teatrinu Gradske knjižnice Solin edukativnim predavanjem "Upoznajte nas i zavirite u naš svijet".

Cilj ovog predavanja je bio ukazati na predrasude o slijepim osobama koje su zastupljene u društvu, pokazati da osobe s oštećenjem vida mogu, uz određene prilagodbe, ostvariti uspjeh u poslovnom svijetu i voditi ispunjen život. Predavanje je obuhvatilo teme slijepoće, uzroke i načine njezinoga nastajanja te stereotipe koji je prate, a kroz simulacijske naočale prisutni su imali priliku osobno iskusiti i vrste slijepoće.

O ovoj neizmjerno važnoj temi i svojem iskustvu govorili su predstavnici Županijske udruge slijepih Split. Govornici su prezentirali način kretanja slijepih osoba, uz pomoć videćeg vodiča, uz pomoć bijelog štapa i uz pomoć psa vodiča, kako pravilno pristupiti slijepoj osobi, kako joj pomoći ukoliko je sretnete na ulici, zašto semafori ispuštaju zvučne signale, što su to trake koje se nalaze na aerodromima, trgovinama i ulicama, kako slijepi osobe koriste javni prijevoz, kako slijepi osobe žive, kako kuhaju, kako čitaju i još puno toga.

Moderator večeri je bio **Josip Milković**, apsolvent psihologije, dobitnik rektorove nagrade za izvrsnost, koji je s temom slijepoće, života s poteškoćama te kako uspješno prebroditi teške životne situacije blisko upoznat. Predavanje je odlično prihvaćeno od strane publike, tražilo se mjesto više i sudjelovalo je oko 70 sudionika, pretežito osnovnoškolaca.

11.4. Sudjelovanje na Liberato talk

Predstavnici Županijske udruge slijepih Split su bili pozvani na konferenciju LiberatoTalk, koju Udruga Liberato organizirala povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Konferencija se održavala pod temom "Sinergija inkluzije: prava, tehnologija i mentalno zdravlje", a kroz četiri panela govornici su podijelili svoja iskustva i stručna znanja s ciljem promicanja inkluzije i osnaživanja osoba s invaliditetom. Predsjednik Županijske udruge slijepih Split je govorio „kako tehnologija olakšava svakodnevni život osobama s oštećenjem vida i kako je koristiti tehnologiju u svakodnevnom životu“. Održana je 04.12.2024.

11.5. Posjeta Dječjem domu Maestral

Predstavnice Sekcije slijepih žena su posjetile Dječji dom Maestral. Članica Rajna Bogdan je napravila 4 vrste kolača za djecu, udruga je kupila pune 4 vreće slatkiša. Družili smo se s djecom, upoznali njihovu svakodnevnicu, probleme koje ih tište te su nas razveselili svojom toplinom.

11.5. Posjeta predstavnika Svjetskog saveza mladih iz Splita

Održali smo sastanak s predstvincima Svjetskog saveza mladih u svrhu upoznavanja i uspostavljanja međusobne suradnje. Uz prigodnu edukaciju o pristupu i komunikaciji s osobama oštećena vida, predstavnici Saveza mogli su sebi dočarati kako funkcioniра život slijepih osoba. Predstavnici Saveza predložili su ideje za buduće zajedničke projekte.

12. Izleti u organizaciji Županijske udruge slijepih Split

U 2024. godini udruga je organizirala ukupno 2 izleta. Jedan jednodnevni izlet u Zadar i jedan višednevni izlet u Mostar.

12.1. Izlet u Zadar

U subotu, 18.05.2024. posjetili smo predivni Zadar i njegove znamenitosti. Šetali smo forumom i Kalelargom, posjetili crkve sv. Stošije i sv. Donata, slušali Morske orgulje i pozdravili sunce. Na izlet je pošlo 27 osoba, slijepih osoba i njihove pratnje.

Izlet je sufinanciran sredstvima jedinica lokalne samouprave s ciljem socijalne integracije slijepih osoba, a aktivnost je kvalitetno provedenog slobodnog vremena.

12.2. Izlet u Mostar

Vikend smo proveli na putovanju. Iako je vremenska prognoza prijetila kišom i neverama, osmjesi i dobro raspoloženje su rastjerali oblake te nam pružili 3 dana za šetnju i razgledavanje.

U petak ujutro smo iz Splita krenuli za Počitelj koji je bio naša prva postaja za kraću šetnju po malom, šarmantnom kamenitom mjestu. Nakon toga smo ručali u Blagaju uz šumove rijeke Bune. U poslijepodnevnim satima stigli smo u Mostar te nakon smještanja u hotel imali malo slobodnog vremena do večere u restoranu uz rijeku Radobolju u starom gradu Mostaru.

U subotu smo sudjelovali na vođenoj turi po starom gradu Mostaru pod vodstvom lokalne vodičke koja nas je upoznala s prošlošću i sadašnjosti ovog prelijepog grada na rijeci Neretvi. Posjetili smo džamiju Tabačica i tradicionalnu Tursku kuću. Nakon ručka imali smo slobodno poslijepodne i večer za daljnje istraživanje grada.

U nedjelju ujutro smo krenuli na Slapove Kravice na rijeci Trebižat koji su nam pružili nezaboravne zvukove i osvježenje kapljicama koje dosežu do pješačke staze. Šetnja je bila limitirana zbog visokog vodostaja rijeke te smo se prilagodili situaciji. Nakon šetnje krenuli smo na slastan ručak u Ljubuški. Putovanje završavamo gužvom i čekanjem, najprije na granici pa potom na cesti od Dugopolja do Solina te stižemo u Split u večernjim satima.

Naš izlet jednim je dijelom sufinanciran putem projekta „Putujmo i istražujmo“ odobrenim od strane grada Splita, manjim udjelima projektima odobrenim od gradova Kaštela, Omiš i Trogir te općine Podstrana i sufinanciranjem od strane sudionika putovanja.

13. Manifestacije i kampanje u organizaciji Županijske udruge slijepih Split

Obilježavanje raznih događaja i dana posvećenih slijepim osobama ima značajnu važnost. Prvenstveno podiže svijest javnosti o izazovima i potrebama slijepih osoba, što može dovesti do veće podrške i razumijevanja u društvu. Omogućava zajednici slijepih osoba da se okupe, razmijene iskustva i pruže međusobnu podršku. Promovira prava slijepih osoba i potiče rasprave o važnim pitanjima kao što su pristupačnost, obrazovanje i zapošljavanje. Može poslužiti kao platforma za predstavljanje novih tehnologija i rješenja koja mogu poboljšati kvalitetu života slijepih osoba. Događaji često uključuju edukativne aktivnosti koje mogu informirati i educirati širu javnost o načinima na koje mogu podržati udrugu slijepih i njezine članove.

13.1. Obilježavanje Međunarodnog dana bijelog štapa

Međunarodni dan bijelog štapa udruga je 2024. godine obilježila na više načina.

1. Otvaranje izložbe Dodir umjetnosti...Gline bez granica

Izložba je otvorena 15.10.2024. s početkom u 10:00 sati.

Dodir umjetnosti... Glini bez granica

Interaktivno - edukativna izložba kreativnih radova od bijele gline pod sloganom " Umjetnost koju možete dodirnuti, osjetiti, živjeti"

Nastala je u sklopu projekta "Terapijske radionice i sportske aktivnosti Udruge Srce Split 2" u partnerstvu sa Županijskom udrugom slijepih i Školom likovnih umjetnosti, financiranog od Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Izložba "Dodir umjetnosti...gina bez granica" slavi neograničenu snagu kreativnosti koja ne poznaje tjelesna i intelektualna ograničenja.

Radovi od bijele gline, koje su izradili članovi ovih udruga, predstavljaju simbol snage, talenta i upornosti. Svaki rad priča svoju priču o jedinstvenom doživljaju svijeta, pružajući posjetiteljima priliku da kroz dodir, interakciju i vizualnu umjetnost osjete ljepotu stvaranja bez ograničenja.

2. Proslava Međunarodnog dana bijelog štapa

Nakon otvaranja izložbe proslavu Međunarodnog dana bijelog štapa nastavili smo u prostorijama udruge. Prigodno smo se počastili, zaigrali društvene igre i pikado i družili se.

3. Zaigrajmo zajedno i zamijenimo uloge

Na još jedan način smo obilježili Dan bijelog štapa. Igrom, druženjem i zabavom u sklopu programa "Zaigrajmo zajedno i zamijenimo uloge". A da nam bude upravo tako pobrinuli su se Lions klub Marjan, **Nandi Uzelac**, **Udruga za inkluziju Lastavice Split** i Klub nordijskog hodanja Split te Nadbiskupska klasična gimnazija don Frane Bulić koja nam je ustupila igralište.

Igrali smo sljedeće igre:

1. Trčanje uz pomoć vezica za trčanje. Osoba koja vidi se uz pomoć vezice za trčanje veže za ruku slijepu osobu te tako zajedno krenu trčati. Slijepu osobu prati tempo osobe koja nema poteškoća s vidom i ona je vodič slijepoj osobi. Nakon prvog kruga trčanja, osobe koje nemaju poteškoća s vidom moći će s povezom trčati uz vodstvo vodiča koji nema poteškoća s vidom.
2. Dodavanje zvučnim loptama, s povezima na očima moći će se dodavati zvučnim loptama,
3. Dodavanje zvučnim Frizbijem, Zvučni frizbi ispušta glasan zvuk te će ga se moći pronaći uz pomoć osjetila sluha.
4. Preskakanje vijačama. Za preskakanje vijače nije potrebno vidjeti, preskače se prema osjećaju.
5. Labirint s povezom na očima. Nacrtati će se kredom labirint te će se osobe s povezom na očima morati snaći da prođu labirint uz pomoć uputa druge osobe koja će osobi s povezom davati upute gdje treba krenuti da bi prošla labirint.

Ovim igrama želimo pokazati da se i slijepu osobu mogu baviti sportom i rekreacijom, samo uz određene prilagodbe i malo razumijevanja. Usprkos invaliditetu slijepu osobu su uspješni sportaši, zaposlenici i aktivni članovi društva.

Hvala svima koji su sudjelovali i zabavili se s nama!

13.2. Erasmus Days

Organizirali smo nekoliko fantastičnih događanja povodom obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa i mjeseca listopada, posvećenog podizanju svijesti o sljepoći.

15. listopada otvorili smo izložbu Dodir umjetnosti... Glina bez granica u Galeriji Škole Likovnih umjetnosti. Ova interaktivno-edukativna izložba kreativnih radova od bijele gline pod sloganom "Umjetnost koju možete dodirnuti, osjetiti, živjeti" bila dostupna za posjetitelje do 22. listopada u vremenu od 9-14 i od 16-19:30, osim nedjeljom.

16. listopada održali smo sastanak s predstavnicima Svjetskog saveza mladih i prigodnu edukaciju o pristupu i komunikaciji s osobama oštećena vida.

17. listopada zajedno s Lions Klubom Marjan organizirali smo aktivnost Zaigrajmo zajedno i zamijenimo uloge. Na igralištu su se održale igre koje su zajedno odigrale osobe s i bez oštećenja vida. Bilo je tu dodavanja zvučnom loptom i zvučnim frezzbijem s povezima na očima, trčanja u paru, prolaska poligona s povezom preko očiju i preskakanja vijače.

Sve ove aktivnosti proveli smo ciljano u razdoblju od 14. – 19. listopada, kada se obilježavaju dani Erasmus+ programa u kojemu aktivno sudjelujemo s našim KISS: intro 2 AT 4 VIPs projektom. Sve smo ove aktivnosti iskoristili za predstavljanje i promociju naših Erasmus+ projekata i rezultata te pridonijeli njegovoj vidljivosti na lokalnoj i nacionalnoj razini.

13.3. Blagdan Svetе Lucije

Svake godine udruga obilježava blagdan Svetе Lucije zaštitnice vida. U 9:40 sati 13.12.2024. organizirano smo krenuli put katedrale Sv. Duje na svetu misu. Na misu je otišlo 12 članova udruge. Misa se vodila za blagoslov slijepih osoba. Nakon svete mise, članovi su kupili svijeće i zapalili ih. Potom su krenuli do kripte te su se pomolili. Svake godine Katedrala sav prihod od prodaje svijeća donira Županijskoj udruzi slijepih Split. Hvala vam na svakoj vašoj donaciji.

13.4. Domjenak

Isti dan u prostorijama udruge je organiziran domjenak za članove. Na domjenku je prisustvovalo 45 osoba: članova, zaposlenika i volontera. Prvi put u povijesti udruge je naručen catering. Članovi nisu znali za catering te su ostali ugodno iznenadjeni. Udruga je u donaciju dobila piće, jedan član je svirao harmoniku, uz dobru hranu, pjesmu i druženje domjenak je protekao u veselom tonu.

14. Pristupačnost

Iznimnim zalaganjem našeg predsjednika u Splitu je postavljena prva traka vodilja u punom profilu. Traka se nalazi na Pazaru Od stanica autobusa do udruge. Također u proračunu grada za ovu godinu osigurano je još 26.000 € iz kojih je trebalo biti postavljeno još traka vodilja do kraja godine. Međutim to se nije ostvarilo te se nadamo da će se to ostvariti u narednoj godini.

Taktilne trake za slijepe osobe su od velike važnosti jer pružaju fizičku podršku i orientaciju u prostoru. Omogućuju slijepim osobama da se samostalno kreću u javnim prostorima, kao što su ulice, trgovi, željezničke stanice i zračne luke. Pomažu u prepoznavanju smjera kretanja i upozoravaju na promjene u okruženju, poput raskrižja ili stepenica. Standardizirane su u obliku i teksturi, što omogućava slijepim osobama da ih lako prepoznaju i koriste. Povećavaju sigurnost kretanja, smanjujući rizik od nesreća i ozljeda. Doprinose inkluziji i jednakim mogućnostima za sudjelovanje u društvenom životu.

Kampanja za zaštitu traka vodilja

Početkom godine u Splitu je postavljena prva taktilna traka vodilja u Splitu za slijepe osobe. Veliki problem stvaraju neodgovorni građani koji se parkiraju na traku vodilju i odlažu svoju prtljagu. Time ugrožavaju sigurnost slijepih osoba. Stoga su predstavnici udruge pokrenuli medijsku kampanju kako bi upozorili javnost o važnosti traka vodilja za slijepe osobe. Kampanji se odazvala Slobodna Dalmacija koja je popratila kampanju u tiskanom izdanju, u digitalnom formatu i videom na Tik Toku Slobodne Dalmacije koji je pogledao veliki broj ljudi.

15. Volonteri

Volontiranjem se smatra ulaganje dobrovoljnog vremena, osobnog truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili zajednice, a obavljaju ih osobe bez postojanja uvjeta isplate novčane naknade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljenovo volontiranje.

15.1. Međunarodni dan volontera

Međunarodni dan volontera obilježava se svake godine 5. prosinca. Ovaj dan je posvećen priznavanju i slavljenju doprinosa volontera diljem svijeta. Potiče svijest o važnosti volonterskog rada i njegovom utjecaju na zajednice i društvo u cijelini. Priznaje i zahvaljuje volonterima na njihovom nesebičnom doprinosu i trudu u različitim područjima, uključujući socijalnu skrb, obrazovanje, zdravstvo i okoliš. Organiziraju se događaji i aktivnosti kako bi se promovirao volonterski rad i potaknuto više ljudi da se uključe u volonterske aktivnosti. Služi kao prilika za razmjenu iskustava i najboljih praksi među volonterskim organizacijama i pojedincima. Ovaj dan također naglašava važnost podrške i resursa za volonterske programe kako bi se osigurao njihov kontinuirani rast i razvoj.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera, udruga je odlučila nagraditi svoje volontere. Svečanu podjelu zahvalnica organizirao je Regionalni volonterski centar MI uz pokroviteljstvo grada Splita.

Zahvalnice su dobole volonterke Ivana Bogdanović i Antonija Čerina. Ivana Bogdanović vrši audio deskripciju nogometnih utakmica i pomaže u aktivnostima udruge. Antonija Čerina dugi niz godina volontira u udruzi na kreativnim radionicama i drugim aktivnostima udruge.

Za podupiratelje udruge zahvalnice su dobile Edita Lučić Jelić s Radio Dalmacije i Prof.dr.sc. Željka Roje.

Hvala našim dragim volonterima i podupirateljima na predanom radu

15.2. Broj volonterskih sati u 2024. godini

Udruga razvoj volonterstva smatra jednom od važnih aktivnosti. U skladu s tim, promovira volontiranje i svoje volontere veoma cijeni. U 2024. godini volontiralo je 17 volontera, a ostvaren godišnji broj volonterskih sati iznosi 878 sati

16. Donacije

Prikupljanje donacija za udrugu iznimno je važno jer omogućuje financiranje različitih programa i aktivnosti koje podržavaju osobe s oštećenjem vida. Donacije pomažu u nabavi specijalizirane opreme, organizaciji edukativnih radionica, pružanju podrške u zapošljavanju, kao i u svakodnevnim potrebama članova udruge. Također, omogućuju provođenje projekata koji poboljšavaju kvalitetu života slijepih osoba i njihovu integraciju u društvo. Bez tih sredstava, mnoge od ovih aktivnosti ne bi bile moguće.

16.1. Donacija osnovnih i srednjih škola Županijskoj udruzi slijepih Split povodom obilježavanja Dana bijelog štapa

Svake godine pa tako i 2024., udruga početkom listopada osnovnim i srednjim školama s područja Splitsko-dalmatinske županije pošalje oko 100 pisama. u pismima se opisuje rad udruge i koliko je važno obilježiti Dan bijelog štapa. Na temelju pisma, škole prikupljaju donacije te uplaćuju na račun udruge. Dobivena sredstva su se utrošila za nabavu pomagala i na poslovanje udruge. U 2024. donacijama od osnovnih i srednjih škola prikupljeno je približno 4.978,86 eura.

16.2. Vrijedna donacija Lions Kluba Marjan

14.03. u našoj udruzi posjetile su nas članice Lions kluba Marjan te nam uručile vrijednu donaciju od 5036,00 EUR-a za kupnju pomagala našim članovima. Sredstva su prikupljena na humanitarnom buvljaku kojeg su održali Lions klub Marjan i Poliklinika Uglešić u prosincu 2023.godine. Ovom hvalevrijednom donacijom direktno ćemo pomoći 13 naših članova nabavom govornih tlakomjera i vagi, računala s instaliranim govornom jedinicom, reproduktora zvučnih knjiga te elektronskih ručnih povećala.

Dočarajmo oku nevidljivo

U prostorijama Županijske udruge slijepih Split na adresi Zagrebačka 17 u Splitu, dana 26.03.2024. odvilo se svečano uručivanje vrijednih pomagala članovima Županijske udruge slijepih Split.

Lions Klub Marjan je prikupio značajna finansijska sredstva za kupnju skupih tiflotehničkih pomagala u iznosu 5.036,00 EUR. Pomagala su uručena od

strane predstavnica Lions Kluba Marjan. 13 slijepih osoba, članova Županijske udruge slijepih Split, dobili su donaciju sljedećih pomagala: 2 mobitela s instaliranom govornom jedinicom koji su namijenjeni slijepim osobama, 3 gorone kuhinjske vase, 2 govorna tlakomjera, 1 laptop s instaliranom govornom jedinicom, 2 reproduktora zvučnih knjiga i 4 ručna elektronska povećala. Ukupna vrijednost pomagala iznosi 5.036,00 EUR koja su se prikupila kroz nekoliko faza. Svojim trudom i marljivim radom Lions Kluba Marjan je osigurao vrijedna pomagala slijepim osobama koja će im olakšati svakodnevni život. Dočarajmo oku nevidljivo, naziv je donacijske akcije koja je uspješno privredena kraju. „S članicama Lions Kluba Marjan, nismo uspostavili samo suradnju već divno prijateljstvo i podršku te im od srca na tome veliko HVALA!“.

16.3. Donirano 20 govornih vaga članovima Županijske udruge slijepih Split

Brigu o sebi i vlastitom zdravlju uvijek postavljamo na vrh liste prioriteta. Upravo zato smo sredstvima prikupljenim od donacija redovnog anonimnog donatora, nabavili 20 govornih vaga koje smo podijelili našim članovima. Govorna osobna vaga funkcioniра na način da je dovoljno stati na vagu, potom ona pročita kolika je kilaža ugodnim i razumljivim glasom. Poštujući njegovu želju da ostane anoniman, zahvaljujemo se od srca na doprinosu našoj udruzi koja je sredstva preusmjerila direktno svojim članovima!

16.4. Donacija Katedrale Sv. Duje

U Organizaciji Don Ante Mateljana, Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije - katedrale Sv. Duje, svake se godine na blagdan Svetе Lucije 13.12., sav prihod od prodaje svjeća, donira našoj udruzi. Prikupljeno je ukupno 3.098,80 EUR. Ove smo godine imali tu čast da nas Don Ante posjeti u prostorijama udruge. Hvala Vam što dugi niz godina podupirete naš rad i svetkujete svetu misu za naše članove na dan zaštitnice vida.

16.5. Donacije pojedinaca i tvrtki

Prema evidenciji prikupljenih donacija u 2024. godini iznos donacija je 13.047,70. većina donatora želi ostati anonimna, stoga poštujemo njihovu želju.

17. Predavanja o životu slijepih osoba djeci, učenicima i studentima

Održavanje edukacija o životu slijepih osoba za zainteresirane građane važno je prvenstveno zbog povećanja svijesti. Edukacije pomažu u podizanju svijesti o izazovima s kojima se suočavaju slijepe osobe, što može smanjiti predrasude i stereotipe. Promicanje inkluzije što znači da će informirani građani lakše podržati i uključiti slijepe osobe u zajednicu, što doprinosi njihovoј socijalnoј integraciji. Razumijevanje potreba, Edukacije omogućuju bolje razumijevanje specifičnih potreba slijepih osoba, što može poboljšati

pružanje usluga i prilagodbu javnih prostora. Poticanje empatije, upoznavanje s iskustvima slijepih osoba potiče empatiju i solidarnost, što može dovesti do veće podrške i angažmana u zajednici. Osnaživanje zajednice, edukacije mogu potaknuti građane na volontiranje i sudjelovanje u aktivnostima koje podržavaju slikepe osobe, čime se jača zajednica u cjelini.

Upoznajte naš pogled na svijet je projekt koji je osigurao da se Edukativnim radionicama potakne učenike na socijalno uključivanje te ispravan pristup prema osjetljivim skupinama u društvu. Učenici su educirani o pristupu, pomoći i podršci slijepim osobama u lokalnim zajednicama. Djeca i mladi su upoznati s osnovnim problemima s kojima se susreću slikepe osobe, naučili su kako ispravno pristupiti slijepoj osobi, ponuditi joj pomoć u javnom prijevozu, dućanu, restoranu ili kafiću, također imali su priliku naučiti koja je razlika kada se slikepa osoba kreće sa dugim bijelim štapom ili psom vodičem. Isprobali su simulacijske naočale uz pomoć kojih su dobili uvid u pogled na svijet slikepe osobe. Učenici su imali priliku samostalno isprobati tiflotehnička pomagala koja slijepim osobama omogućavaju čitanje, pisanje, kuhanje, igranje društvenih igara, učenje, rad pa čak i putovanja. Projektom su bili obuhvaćeni učenici Srednje škole braće Radić iz Kaštel Štafilića, Srednje škole Ivana Lučića iz Trogira, Osnovne škole Vis, Osnovne škole Komiža, Srednje škole Antuna Karamanea iz Visa i Osnovne škole Srinjine. Ukupno je odrađeno 25 radionica u sklopu projekta. Na poziv škola koje nisu bile dio projekta, udruga se rado odazvala. Tako smo održali predavanje Studentima managementa, Dječjem vrtiću Sv. Pavla apostola, Osnovnoj školi kraljice Jelene iz Solina, Osnovnoj školi Dugopolje, Osnovnoj školi Meje iz Splita, Osnovnoj školi Bol u Splitu, Osnovnoj školi Žrnovnica i Osnovnoj školi Stobreč.

U Splitu 20.03.2025.

PREDSJEDNIK UDRUGE
Ivan Tokić

To

